

ВЪВЕДЕНИЕ

Този план се разработва от Басейнова дирекция за управление на водите в Дунавски район съгласно изискването на чл.155, ал.1, т.2 от Закона за водите и чл.13 на Рамковата директива за водите.

Много хора допринесоха за успешното изготвяне на настоящия документ. Експертите от дирекцията, участници в работните групи положиха много усилия и време за да разработят този план. Редица експерти от съответните министерства, агенции и регионалните им служби, общини, ВиК дружества предоставиха необходимите данни.

Специални благодарности следва да бъдат отправени към:

- Министерството на околната среда и водите и Дирекция „Управление на водите”

- Членовете на експертните и работните групи организирани на национално и басейново ниво;

- Изпълнителната агенция по околна среда и регионалните лаборатории в градовете София, Монтана, Враца, Плевен, Велико Търново, Русе, Шумен;

- Членовете на Басейновия съвет към басейновата дирекция;

- Националният статистически институт;

- ВиК дружествата на територията на дирекцията;

- Общините на територията на дирекцията;

- Министерството на земеделието и областните им служби;

- Министерството на здравеопазването и РИОКОЗ;

- WWF;

- Участниците в обществените обсъждания

- Ръководителите и експертите участвали в различните проекти, изпълнени по време на периода на разработване на ПУРБ (проектите са изброени са в частта за използвана литература)

- всички които ни изпратиха становища, мнения и съвети по изготвяне на заданието за ПУРБ, значимите проблеми в управлението на водите, Програмите от мерки и проекта на ПУРБ;

Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съветът на Европейския съюз от 23.10.2000г., установява рамката на действията на Общността в областта на водите и въвежда нови перспективи за съвременната визия на политиката за водите за всички страни членки, като осигурява основата за траен диалог и за разработване на стратегия за интегриране в областта на управлението на водите.

Основната цел на Рамковата Директива за Водите е предотвратяване на влошаване на статуса на всички води и *постигане на добро състояние до 2015*

година, или най-късно към 2027 г. Директивата определя рамката за опазване и защита на всички води, като:

- насърчава устойчивото използване на водите, основаващо се на дългосрочна защита на водните ресурси;
- обединява управлението на повърхностните и подземните води;
- насърчава защитата и подобряването на водната среда чрез специални мерки за продължително намаляване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни вещества, както и спирането или постепенното прекратяване на заустванията, емисиите и загубите на приоритетни опасни вещества;
- гарантира продължително намаляване на замърсяването на подземните води и предотвратява тяхното по-нататъшно замърсяване;
- допринася за преодоляване ефектите от наводнения и засушавания.

Ключова идея в директива за водите е концепцията за **интеграция**. Интегрираното управление на басейнов принцип е процес, който насърчава координираното развитие и управление на водните ресурси с цел максимално повишаване на произтичащото от тях икономическо и социално благосъстояние по равноправен начин, без компромиси и без ущърб на устойчивостта на жизнено важните екосистеми. Интеграцията трябва да се осъществява на няколко нива:

- на ниво речен басейн между органите, директно участващи в управлението на водите и другите сектори - например между тези, които отговарят за съхранението и снабдяването с вода, управление на наводненията, пречистване на отпадъчните води, земеползването, селско стопанство, горска промишленост, управление на наводненията, промишленост и туризъм;
- национално ниво - например между законодателството в областта на водните ресурси и законодателството за защита на околната среда;
- европейско ниво - например между РДВ, Общата селскостопанска политика и Структурните фондове.

Основният инструмент за управление на водите на басейново ниво и за реализация на целите на РДВ и на изискванията на Закона за водите е Плана за управление на речните басейни /ПУРБ/. Функциите на плана са:

- да служи като основен инструмент и документален механизъм за информацията събрана съгласно директивата, включително:
 - целите по околната среда за повърхностни и подземни води;
 - информация за качеството и количеството на водите;
 - информация за основното влияние на човешката дейност върху статуса на повърхностните и подземните водни тела;
- да обобщи и анализира наличната информация;
- да посочи актуалното състояние на водните тела;
- да разработи нови мониторингови системи за актуализация на данните и контрол;

- да координира програмите от мерки и други съответстващи програми за да се постигнат екологичните цели;
- да очертае практическите възможности и подходи за ангажиране на различни нива в разработването на плана и информиране на широката общественост; обществено участие в планирането и включването на икономически подходи;
- да служи като основен механизъм за докладване на Комисията и на обществото.

Основна цел на ПУРБ е оптимизиране управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане добро състояние на всички води .

Дунавският район за басейново управление е част от международния речен басейн на река Дунав. Басейна на река Дунав е „най-интернационалният” речен басейн в света, включващ територии на 19 страни. С обща площ от 807 827 км², речния басейн на р.Дунав е вторият по големина в Европа. При международен речен басейн, простиращ се извън границите на Общността, чл. 13, ал. 3 от РДВ предвижда че държавите-членки полагат усилия за разработването на единен план за управление на речния басейн”. В съответствие с този член, Дунавските страни разработиха План за управление на речния басейн на р.Дунав, включващ мерки от значение за целия басейн, както и определяне на рамка за по-подробни планове на под-басейново и/или национално ниво. Четиринадесет страни с територия над 2000 км², /територия попадаща в речния басейн на р.Дунав/ включително и Р България си сътрудничат в рамките на Международната комисия за опазване на река Дунав/МКОРД/. Комисията е координиращ орган при разработването Плана за управление на речния басейн на р.Дунав. Този план се базира на данни, предоставени от Дунавските страни към 14 септември 2009 г. Експерти от нашата дирекция участват работните групи към комисията, създадени за изпълнението на Рамковата директива за водите в речния басейн на р.Дунав. Планът се фокусира върху ключови притоци с водосборна площ на 4000 км², езера с площ над 100 км², преходни и крайбрежни води и трансгранични подземни водни тела от значение за целия басейн. Такива притоци за България са *речните басейни на реките Огоста, Искър и Янтра*. Тъй като по-подробна информация е представена в националните планове за управление на речните басейни, Планът за управление на речния басейн на р.Дунав следва да се чете и тълкува във връзка с националните планове за управление на речните басейни. В случай на несъответствие се приема, че националните планове за управление на речните басейни предоставят по-точна информация.

Дунавският район за басейново управление обхваща 42,5% от територията на България и е най – големият в страната. Включва поречията на реките вливащи се река Дунав на българска територия, реките Ерма и Нишава и Дунавските Добруджански реки. В него живее 44% от общото население на България.

Настоящият План за управление на речните басейни в Дунавски район е разработен в рамките на първия цикъл за управление на речни басейни съгласно РДВ, който продължава до 2015г. Първият цикъл ще бъде последван от още два цикъла, които ще бъдат финализирани съответно към 2021 г. и 2027 г.

Първият цикъл за управление на речните басейни включва следните етапи:

1. Определяне на района на речния басейн; определяне на институционалната рамка и механизми за координация (до края на 2003 г.). Изискванията на Директива 2000/60/ЕС са транспонирани в Закон за водите (обн. в ДВ, бр.67 от 27.07.1999 г. и последващите го изменения). В този период бяха създадени и устроени басейновите дирекции за управление на водите – Басейнова дирекция за управление на водите в Дунавски район, Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район, Басейнова дирекция за управление на водите в Източнобеломорски район, Басейнова дирекция за управление на водите в Западнбеломорски район.

2. Анализ характеристиките на района за басейново управление по отношение на въздействието, натиска и икономическите аспекти на водопотреблението и регистър на защитените зони, попадащи в района на басейново управление (до края на 2004 г.) Този анализ беше изготвен и съгласно изисванията на чл.5 и чл. 6 на РДВ докладван на Европейската комисия (Доклад по чл.5 и чл.6 на РДВ).

3. Развитие на мониторингови мрежи и програми (до края на 2006 г.) Разработиха се мониторинговите програми и изготвен Доклад до Европейската комисия съгласно чл.8 на РДВ.

4. Развитие на План за управление на речния басейн, включващ програма от мерки (до края на 2009 г). Изготвиха се Работна програма, както и График за информирание на обществеността за изпълнение на задачите по разработване ПУРБ. На базата на анализа на антропогенното въздействие и срещите с обществеността бяха изведени значимите проблеми в управлението на водите. Въз основа на проведения мониторинг и анализ на състоянието на водите, характеристиките на речните басейни, изведените екологични цели и определените значими проблеми в управлението на водите се разработиха предложения за програма от мерки за рентабилно постигане на екологичните цели(Проект на ПУРБ). След консултации със заинтересованата общественост на Проекта на ПУРБ бе изготвен окончателния вариант на ПУРБ. Планът и Програмите от мерки се фокусират върху значимите проблеми на управлението на водите, които са характерни и за Дунавския речен басейн. За всеки значим проблем за повърхностните и подземните водни тела бяха разработени цели и мерки, съгласно предоставените насоки на МКОРД. Комисията ще продължи проучванията за определяне на други свързани проблеми и тяхното значение на ниво на целия басейн.

Те включват изменение на климата, наводнения/засушавания, пренос на седименти и инвазивни видове.

Планът за управление на речните басейни в Дунавски район е разработен в единадесет раздела и следват логиката и изискванията на РДВ на ЕС и Закона за водите.

В Раздел 1 е описанието на характеристиките и особеностите на Дунавския район за басейново управление, установените значими проблеми в управлението на водите и характеристиките на повърхностните и подземните води. Преглед на значимите видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на повърхностните и подземните води са разгледани в Раздел 2. Мониторинговите мрежи и Програмите за мониторинг на повърхностните и подземните води са описани в Раздел 4, който включва също и резултатите от оценката на състоянието на водите и визуализирането им на карти. В Раздел 5 са определени целите за опазване на водите на базата на резултатите от мониторинговата оценка и приложени изключения съгласно чл. 4, ал. 4, 5 и 7 на РДВ. За решаването на значимите проблеми и постигане на определените в Раздел 5 цели са разработени Програми от мерки, както и инвестиционен и институционален анализ (Раздел 7). Освен това ПУРБ включва и списък и карти на зоните за защита на водите и техният регистър (Раздел 3), икономически анализ на водоползването, тенденции и прогнози (Раздел 6), разглежда всички други подробни програми и планове в обхвата на Дунавски район за басейново управление, отнасящи се за отделни подбасейни, сектори, проблеми или типове води, имащи отношение към ПУРБ (Раздел 8), Списък на мерките за обсъждане с обществеността, постигнатите резултати при изпълнението им и свързаните с това изменения на плана (Раздел 9). От последните два раздела 10 и 11 можете да се информирате за компетентните органи за управление на водите, лицата за връзка и процедурите за получаване на документация и информация за програмите от мерки и данните от мониторинга. Екологичната оценка, оценката за съвместимост на ПУРБ, както и Становището по Екологична оценка на ПУРБ № 6 – 2/2009г. на МОСВ са дадени в отделно приложение.

Плана за управление на речните басейни в Дунавски район излага заключенията в 80 тематични карти, а подробната информация е част от 122 приложения.